

Κείμενο

Γι' αυτά πολεμήσαμε

Όταν οι Αμερικανοί πεζοναύτες εισέβαλαν στο Ιράκ, τον Απρίλιο του 2003, για να «ελευθερώσουν» τον πληθυσμό από τον ζυγό του Σαντάμ Χουσεΐν, το Αρχαιολογικό Μουσείο της Βαγδάτης υπέστη άνευ προηγουμένου βανδαλισμούς και μαζικό πλιάτσικο. Μέσα σε μια νύχτα εξαφανίστηκαν 14.000 σπάνια αρχαιολογικά εκθέματα. Μέσα στο χάος, οι αρχαιοκάπηλοι έκαναν χρυσές δουλειές και οι Ιρακινοί δεν είχαν ούτε τη δύναμη ούτε καν τη φωνή για να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη. Όταν σου κλέβουν ένα κομμάτι της πολιτιστικής σου κληρονομιάς είναι σαν να προσπαθούν να σε σβήσουν από τον χάρτη, να σε εκμηδενίσουν, να αφανίσουν κάθε αποδεικτικό στοιχείο που συνδέει την ύπαρξή σου με το παρελθόν σου, δηλαδή την ταυτότητά σου.

Ο τότε πρόεδρος της Γαλλίας Ζακ Σιράκ είχε χαρακτηρίσει αυτή τη βάνανυση πράξη «έγκλημα κατά της ανθρωπότητας». Και στην Ιστορία, δυστυχώς, υπάρχουν πολλαπλά παραδείγματα τέτοιου είδους βαρβαρότητας. Εδώ πρόκειται για πολιτιστικό ακρωτηριασμό, είτε από ιδιώτες (πολύ συχνά έπειτα από παραγγελίες) είτε υποκινούμενο από ολοκληρωτικά καθεστώτα (βλέπε φανατικές εξτρεμιστικές ιδεολογίες όπως των ναζί στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ή πιο πρόσφατα των Ταλιμπάν που κατέστρεψαν πέτρινους Βούδες χιλιάδων ετών). Ένας βρώμικος, άνισος και άνανδρος πόλεμος. Αφαιρείς διά της βίας έναν πλούτο που ανήκει στην Ιστορία ενός πολιτισμού, δεν σέβεσαι τους άγραφους νόμους και πράττεις αισχρή ιεροσυλία, γιατί όση προσπάθεια κάνεις να τον εξαφανίσεις, να τον καταστρέψεις ή να τον πουλήσεις, ποτέ δεν θα καταφέρεις να κάψεις το μυστικό νήμα που συνδέει τον κάθε λαό με την κληρονομιά του.

Όταν αρχές του 19ου αιώνα ο Έλγιν κάνει πλιάτσικο στην Ακρόπολη και ακρωτηριάζει τον Παρθενώνα, ξέρει πολύ καλά γιατί το κάνει. Αφενός για ένα κοινωνικό και οικονομικό αντάλλαγμα με τους προύχοντες λόρδους της Μεγάλης Βρετανίας εκείνης της εποχής, αφετέρου γιατί κλέβοντας τους Έλληνες που βρίσκονται υπό τουρκικό ζυγό θέλει να επιβεβαιώσει την ανωτερότητα του δικού του λαού και την ανικανότητα των απογόνων των αρχαίων Ελλήνων να προστατέψουν την κληρονομιά τους. Ένας ιδεολογικός ευτελισμός που πληρώνουμε ακόμη και σήμερα όταν ο καθένας από εμάς που έχει πάει ή τύχει να πάει στο Βρετανικό Μουσείο για να θαυμάσει από μακριά την Καρυάτιδα του DNA μας. Έτσι, λοιπόν, η αρπαγή των δεκάδων εκθεμάτων μέρα μεσημέρι από το Μουσείο της Αρχαίας Ολυμπίας δεν είναι μια ανώδυνη κλοπή, ειδικά αυτή την περίοδο. Δεν είναι μόνο αυτό που συμβολίζει, είναι αυτό που αφήνει να εννοηθεί η συγκεκριμένη πράξη: την ανικανότητά μας να προσέχουμε μέσα στο χάος το άλφα και το ωμέγα της κληρονομιάς που μας δόθηκε. Ένα φρικτό συναίσθημα βιασμού και μαγαρίσματος που ταράζει τον κάθε Έλληνα βαθιά μέσα

του σε αυτές τις δύσκολες στιγμές που ζει. Όταν εμείς οι ίδιοι καίμε τα κτίριά μας, τα ιστορικά σινεμά μας και μαζί με αυτά τις τελευταίες αυταπάτες μας, τότε και οι άλλοι κλέβουν μέσα από τα χέρια μας ό,τι αντιστάθηκε στον χρόνο και τις ανθρωπίνες ματαιοδοξίες.

Θυμηθείτε τι είπε κάποτε ο Μακρυγιάννης απευθυνόμενος σε κάτι στρατιώτες που γύρευαν να πουλήσουν σε «Ευρωπαίους» δύο αρχαία αγάλματα: «Αυτά, και δέκα χιλιάδες τάλαρα να σας δώσουν, να μην το καταδεχτείτε να βγουν από την πατρίδα μας. Γι' αυτά πολεμήσαμε!». Όταν δεν προστατεύουμε τη γη μας και αμπελοφιλοσοφούμε στην αγορά την ώρα που ξένο παπούτσι ποδοπατάει ήδη το χωράφι μας, είναι σαν να την έχουμε ήδη παραδώσει.

(Νίκος Αλιάγας, 19-2-2012 – από τον κυριακάτικο Τύπο)

Ασκήσεις

1. Να γραφεί η περίληψη του κειμένου. (25 ΜΟΝΑΔΕΣ)
2. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η τρίτη παράγραφος του κειμένου; (5 ΜΟΝΑΔΕΣ)
3. Να βρείτε πέντε παραδείγματα χρήσης μεταφορικού λόγου. (5 ΜΟΝΑΔΕΣ)
4. Ποιος τρόπος και ποια μέσα πειθούς χρησιμοποιούνται στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου; (5 ΜΟΝΑΔΕΣ)
4. Για τις υπογραμμισμένες λέξεις να γραφούν από μία συνώνυμη και μία αντώνυμη λέξη. (10 ΜΟΝΑΔΕΣ)
5. «Αυτά, και δέκα χιλιάδες τάλαρα να σας δώσουν, να μην το καταδεχτείτε να βγουν από την πατρίδα μας. Γι' αυτά πολεμήσαμε!». Να σχολιαστεί το νόημα της παραπάνω πρότασης σε μια παράγραφο (70-90 λέξεις). (10 ΜΟΝΑΔΕΣ)
6. Η χώρα μας είναι διάσπαρτη από αρχαιολογικούς χώρους καθώς η ιστορία της χάνεται στα βάθη των αιώνων. Όμως, κατά γενική ομολογία, οι σύγχρονοι Έλληνες, τόσο μεμονωμένα, ως πολίτες, όσο και ως οργανωμένη Πολιτεία δεν αποδεικνύμαστε άξιοι φύλακες του κληροδοτημένου αρχαίου πλούτου. Ποιες προτάσεις θα κάνατε με επιστολή σας στην ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας της χώρας για να αξιοποιηθούν σωστά οι αρχαιολογικοί χώροι και τα μουσεία στο πλαίσιο του σχολικού μαθήματος για να ενισχυθεί η σχέση του έλληνα μαθητή με το παρελθόν της χώρας μας; Ποια επιχειρήματα θα προτείνατε να χρησιμοποιηθούν από το υπουργείο Πολιτισμού στην προσπάθειά για επαναπατρισμό των Ελγίνειων μαρμάρων; (40 ΜΟΝΑΔΕΣ)